

[...]

34.204/I/PD
HG/TVS/YS

Mijnheer de Minister-President,

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) heeft in haar zitting van 27 februari 2003 uw vraag om advies onderzocht in verband met de overtreding door de Federale Staat van artikel 56, van de bij KB van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT), samengelezen met artikel 76 van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen van de Duitstalige Gemeenschap en met het arrest 59/94 van het Arbitragehof van 14 juli 1994, én betreffende de overtreding door de Federale Staat van artikel 39, § 2, 1ste lid en artikel 40, SWT.

Uw vraag om advies bevat drie afzonderlijke vragen:

1. Overtreedt de Federale Staat, door de koninklijke en ministeriële besluiten die sinds 1 januari 1989 in het Belgisch Staatsblad zijn bekendgemaakt, niet systematisch te vertalen, artikel 56 (en eventueel artikel 52) van de gecoördineerde taalwetten dat eventueel moet worden samengelezen met artikel 76 van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap en met het arrest 59/94 van het Arbitragehof ?
2. De Duitstalige Gemeenschapsregering vraagt dat de Commissie zou adviseren over de vraag of de Federale Staat – gelet op de rechtspraak van de Commissie – artikel 39, § 2, 1^e lid en artikel 40 van de SWT niet overtreedt door alle vormen van pers- of mediaberichten van de Federale Staat, als daar zijn informatieve circulaires, brochures, folders en internetpublicatie, o.m. in het raam van de steunmaatregelen, niet te vertalen en niet te verspreiden.
3. Kan, bijvoorbeeld, een Duitstalige werkgever/werknemer verantwoordelijk worden gesteld voor schade die hij aan personen of goederen heeft berokkend, op grond van het feit dat hij een niet in het Duits vertaald reglement over de bescherming van een werkplaats verkeerd heeft begrepen? Zou hij, ingeval het tot een burgerlijke rechtszaak of een strafzaak komt, kunnen aanvoeren dat hij de wettelijke voorschriften niet kende doordat de Federale Staat zelf in gebreke is gebleven, inzonderheid door het niet vertalen en/of niet bekendmaken van de federale wetgeving – in overtreding van de SWT, samengelezen met artikel 76 van de wet van 31 december 1983 houdende institutionele hervormingen voor de Duitstalige Gemeenschap, en met het arrest 59/94 van het Arbitragehof?

*

Advies van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht

1. Wat de eerste vraag betreft:

Artikel 56, § 1, S.W.T. stelt (algemeen):

“De koninklijke en ministeriële besluiten worden gesteld in het Nederlands en in het Frans”. Zij worden integraal bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad - art. 56, vierde lid, SWT. (In sommige gevallen kunnen zij enkel in het Nederlands of in het Frans worden gesteld).

Artikel 76, § 1 van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap stelt:

“Binnen de perken van de begrotingskredieten wordt de arrondissementscommissaris bevoegd voor het Duitse taalgebied belast met:

1. het opstellen en verspreiden van de officiële vertaling in het Duits van de wetten, decreten, ordonnanties, besluiten en verordeningen;
2. het verzamelen en inventariseren van de bestaande Duitse vertalingen van wetten, decreten, ordonnanties, besluiten en verordeningen, en de verspreiding ervan”.

Het Arrest nr. 59/94 van het Arbitragehof van 14 juli 1994 stelt dienaangaande:

“Voor de inwoners van het Duitse taalgebied ligt het recht op toegang tot de federale wetgeving in de eigen taal besloten”.

“Artikel 76, § 1, 1°, van de wet van 31 december 1983, vervangen bij artikel 16 van de wet van 18 juli 1990, moet aldus begrepen worden dat het een werkelijke verplichting oplegt om binnen een redelijke termijn alle wettelijke en verordenende teksten van de federale overheid in de Duitse taal te vertalen.” (B.5.2. in fine).

“Daar het voorbehoud “binnen de perken van de begrotingskredieten” aan de betwiste bepaling elke normatieve draagwijdte zou ontnemen mocht het naar de letter worden genomen daar het slechts verantwoord is door de omvang van de achterstand, moet het worden gelezen als enkel betrekking hebbende op de teksten daterende van vóór de datum van inwerkingtreding van artikel 16 van de wet van 18 juli 1990, zijnde 1 januari 1989; die teksten moeten geleidelijk worden vertaald naargelang van hun belangrijkheid voor de inwoners van het Duitse taalgebied.

Wat de teksten van na die datum betreft, moet de vertaling ervan systematisch zijn en moet zij op de bekendmaking van die teksten in het Belgisch Staatsblad volgen, aangenomen zijnde dat de arrondissementscommissaris over de nodige tijd beschikt om de betrokken vertaling op te stellen en te verspreiden.” (B.5.3.).

U stelt dat de Duitse vertaling en verspreiding van de koninklijke en ministeriële besluiten niet systematisch gebeuren en dat de maatregelen die door de Federale regering werden genomen, o.m. door de oprichting van de Centrale Dienst voor Duitse vertalingen en de Commissie voor Duitse rechtsterminologie niet toereikend zijn gebleken.

De VCT stelt vast dat, hoewel er volgens artikel 56, SWT, formeel geen verplichting bestaat om een koninklijk of ministerieel besluit in het Duits te vertalen, deze verplichting wel volgt uit de bepalingen van het arrest nummer 59/94 van het Arbitragehof.

De VCT beperkt zich tot het toezicht op de toepassing van de gecoördineerde taalwetten, doch is niet bevoegd voor de toepassing van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap.

*

* *

2. Wat de tweede vraag betreft

Artikel 39, § 2, 1ste lid, SWT, stelt:

“In hun betrekkingen met de plaatselijke en gewestelijke diensten uit het Nederlandse, het Franse en het Duitse taalgebied, gebruiken de centrale diensten de taal van het gebied.”

Artikel 40, SWT, stelt:

“De berichten en mededelingen die de centrale diensten aan het publiek richten door bemiddeling van de plaatselijke diensten, zijn onderworpen aan de taalregeling die terzake aan genoemde diensten bij deze gecoördineerde wetten wordt opgelegd. Hetzelfde geldt voor de formulieren die zij, op dezelfde wijze, ter beschikking stellen van het publiek. (art. 40, 1ste lid).

De berichten en mededelingen die de centrale diensten rechtstreeks aan het publiek richten, worden in het Nederlands en in het Frans gesteld. Hetzelfde geldt voor de formulieren die zij zelf ter beschikking stellen van het publiek. In het Duits gestelde formulieren worden, zo nodig, ter beschikking gesteld van het Duitssprekend publiek.”(art. 40, 2de lid).

U stelt dat alle vormen van pers- en mediaberichten van de Federale Staat als daar zijn informatieve circulaires, brochures, folders en internetpublicatie, o.m. in het raam van de steunmaatregelen, niet vertaald en verspreid worden in het Duits.

De VCT vestigt in deze de aandacht op haar vaste rechtspraak, o.m. advies 32.099 van 4 mei 2000, waarin zij stelt dat de berichten en mededelingen die de centrale diensten aan het publiek richten door bemiddeling van de plaatselijke diensten, onderworpen zijn aan de taalregeling die terzake aan de genoemde diensten wordt opgelegd. Overeenkomstig artikel 11, § 2, SWT, worden in de gemeenten van het Duitse taalgebied de berichten, mededelingen en formulieren die voor het publiek bestemd zijn, in het Duits en in het Frans gesteld.

Hoewel artikel 40, 2^e lid, niet verplicht tot het vertalen in het Duits van alle mededelingen van de centrale diensten die rechtstreeks tot het publiek worden gericht, heeft de VCT in dat verband als volgt geoordeeld:

“Wat de gemeenten uit het Duitse taalgebied betreft moet, alhoewel artikel 40, 2^e lid, SWT, niet in Duitstalige mededelingen voorziet, ervoor worden gezorgd dat berichten en mededelingen van de centrale diensten die de Duitstalige bevolking kunnen aanbelangen, ook

in het Duits worden verspreid.” (cfr. o.m. adviezen 32.147 van 25 mei 2000 en 32.149 van 14 september 2000).

De VCT stelt vast dat wat de expliciete vraag betreffende de toepassing van de artikelen 39, § 2, 1ste lid en 40, SWT, betreft, de Federale Staat de gecoördineerde taalwetten overtreedt, indien de centrale diensten, in hun betrekkingen met de plaatselijke en gewestelijke diensten gevestigd in het Duitse taalgebied, niet het Duits gebruiken.

3. Wat de derde vraag betreft

De derde vraag van de Duitse Gemeenschapsregering situeert zich in het gerechtelijke domein.

De VCT is van oordeel dat de beoordeling van problemen die zich kunnen stellen door het feit dat een wettelijke tekst, reglement, e.d...., niet in het Duits werden vertaald of voorhanden zijn, afhangt van de appreciatie van de gevatte rechtsinstantie. De VCT kan niet in de plaats treden van de rechtbank.

In zoverre de betwisting echter een louter administratieve aangelegenheid betreft, is de VCT van oordeel dat een gebrek aan vertaling in het Duits desgevallend aanleiding kan geven tot toepassing van artikel 58, SWT.

Met de meeste hoogachting,

De Voorzitter,

A. VAN CAUWELAERT-DE WYELS